

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2020. gada 2. decembrī
(OR. en)

13512/1/20
REV 1

SOC 772
EMPL 542

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	ST 12945/20
Temats:	Padomes secinājumi par cilvēktiesībām un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību globālajās piegādes ķēdēs

Pielikumā izklāstīti Padomes secinājumi par cilvēktiesībām un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību globālajās piegādes ķēdēs, kas apstiprināti rakstiskā procedūrā 2020. gada 1. decembrī.

**Padomes secinājumi par cilvēktiesībām un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību globālajās
piegādes ķēdēs**

ATGĀDINOT, KA

1. Cilvēktiesību aizsardzība, ilgtspējīgas attīstības sekmēšana, vides aizsardzība, sociālā taisnīguma veicināšana un starptautisko tiesību ievērošana ir Eiropas Savienības pamatvērtības, kas nostiprinātas Līgumos par Eiropas Savienību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.
2. Šīs vērtības virza Eiropas Savienības iesaisti cilvēktiesību aizsardzībā un pienācīgas kvalitātes nodarbinātības visiem veicināšanā.
3. Dalībvalstis ir apņēmušās veicināt pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visiem, kā noteikts ANO Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam. Ilgtspējīgas globālās piegādes ķēdes ir svarīgas, lai sasniegtu ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus, kā uzsvērts arī jaunajā Eiropas Konsensā par attīstību ¹.
4. ANO programmā 2030. gadam, SDO 2008. gada Deklarācijā par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai un SDO 2019. gada Simtgades deklarācijā par nodarbinātības nākotni par vienu no svarīgākajiem mērķiem ir noteikta pienācīgas kvalitātes nodarbinātība visiem.
5. SDO Trīspusējā deklarācijā par principiem attiecībā uz daudz nacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku ir sniegti norādījumi uzņēmumiem par sociālo politiku un iekļaujošu, atbildīgu un ilgtspējīgu praksi darba vietā, savukārt *OECD* Vadlīnijās daudz nacionāliem uzņēmumiem ir noteikti atbildīgas uzņēmējdarbības prakses principi un standarti ².

¹ Jaunais Eiropas Konsenss par attīstību "Mūsu pasaule, mūsu cieņa, mūsu nākotne". Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu pārstāvju, Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas kopīgs paziņojums, 2017.

² Starptautiskā darba organizācija: Trīspusējā deklarācija par principiem attiecībā uz daudz nacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku, 5. izdevums, 2017. gada marts. Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija: *OECD* Vadlīnijas daudz nacionāliem uzņēmumiem; 2011. gada izdevums.

6. Principu, kuri attiecas uz pamattiesībām darbā un kuri iekļauti SDO 1998. gada Deklarācijā par pamatprincipiem un pamattiesībām darbā, ievērošana, veicināšana un efektīva īstenošana ir programmas pienācīgas kvalitātes nodarbinātībai būtiska daļa.
7. Eiropas Padome 2016. gadā pieņēma ieteikumu par cilvēktiesībām un uzņēmējdarbību, kurā sniegti konkrēti norādījumi, lai palīdzētu dalībvalstīm ³.
8. Padome aicināja dalībvalstis un Eiropas Komisiju stimulēt un veicināt atbildīgu pārvaldību globālajās piegādes ķēdēs, tostarp ar uzņēmumu sociālo atbildību, pienācīgu rūpību attiecībā uz cilvēktiesībām un veicinot pienācīgas kvalitātes nodarbinātību un sociālo un darba aizsardzību ⁴.
9. Komisija pieņēma Eiropas zaļo kursu ⁵, kurā uzsvērts, ka ES kā pasaules lielākais vienotais tirgus var noteikt standartus, kas piemērojami globālajās vērtību ķēdēs.
10. Eiropas Savienība un tās dalībvalstis ir apņēmušās īstenot ANO Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, lai aizsargātu cilvēktiesības un darba standartus no negatīvas ietekmes, ko rada uzņēmumi, tostarp, lai nodrošinātu, ka tiem, kurus skar uzņēmējdarbība, ir pieejama efektīva tiesību aizsardzība.

³ Eiropas Padome: Cilvēktiesības un uzņēmējdarbība – Ministru komitejas Ieteikums CM/Rec(2016)3 dalībvalstīm (2016).

⁴ Eiropas Savienības Padome, Nodarbinātības nākotne: Eiropas Savienības atbalsts SDO Simtgades deklarācijai, 2019, 13436/19, 19. punkts.

⁵ Eiropas Komisija; Paziņojums "Eiropas zaļais kurss"; COM(2019)640 final, 22. lpp.

11. Covid-19 pandēmija ir saasinājusi daļas darbaspēka jau tā nestabilo situāciju visos globālo piegādes ķēžu līmeņos. Jo īpaši tas skar sievietes, bērnus un migrējošos darba ņēmējus, un viņi saskaras ar nesamērīgiem cilvēktiesību un darba tiesību pārkāpumiem, kas saistīti ar uzņēmējdarbību ⁶.
12. Covid-19 pandēmijas izraisītais nepārtrauktais, straujais darba laika samazinājums un darbaspēka ienākumu ievērojama samazināšanās visā pasaulē nozīmē, ka aptuveni 1,6 miljardiem darba ņēmēju tikai neoficiālajā ekonomikā vien – proti, gandrīz pusei no pasaules darbaspēka – ir tūlītējs risks zaudēt iztikas līdzekļus ⁷.
13. Covid-19 pandēmija izraisīja pasaules mēroga recesiju, kura ir ievērojami smagāka nekā ekonomikas un finanšu krīze 2007.–2009. gadā. Uzņēmumi Eiropā un visā pasaulē saskaras ar milzīgiem izaicinājumiem šīs ārkārtējās ekonomiskās situācijas pārvarēšanā. Pandēmija ir parādījusi – lai efektīvi un elastīgi pārvarētu krīzes, ļoti ieteicams, lai uzņēmumiem būtu pārskats par savām vērtību ķēdēm, lai tie zinātu savus piegādātājus un sadarbotos ar tiem.
14. Sociālajai partnerībai ir svarīga loma Covid-19 krīzes ietekmes novēršanā un mazināšanā, un tā var būt efektīva tikai tad, ja tiek aizsargāta biedrošanās brīvība un darba koplīguma slēgšanas sarunas.
15. Pēdējās divās desmitgadēs ir vērojami daži uzlabojumi cīņā pret bērnu darbu, lai gan jaunākās aplēses liecina par ievērojamu progresu palēnināšanos ⁸. Ja bērnu darba samazināšana pasaulē turpināsies tik lēnā tempā, tad, lai izskaustu bērnu darbu, būs vajadzīgi vēl gandrīz 40 gadi, nevis pieci gadi, kā paredzēts 8. ilgtspējīgas attīstības mērķa 8.7. mērķrādītājā.

⁶ ANO: *Shared Responsibility, Global Solidarity: Responding to the socio-economic impacts of COVID-19* (Kopīga atbildība, globālā solidaritāte: reaģējot uz Covid-19 sociālekonomisko ietekmi); 2020; *COVID-19 and Child Labour: A time of crisis, a time to act* (Covid-19 un bērnu darbs: krīzes laiks, laiks rīkoties), UNICEF/SDO kopīga publikācija, 2020. gada jūnijs.

⁷ SDO *Monitor: COVID-19 and the world of work* (Covid-19 un darba pasaule), 2020. gada 29. aprīlis.

⁸ Starptautiskā Darba organizācija, *Global Estimates of Child Labour, Results and Trends, 2012-2016* (Vispārējās aplēses par bērnu darbu, rezultāti un tendences, 2012–2016), 2017. gada septembris.

16. Globālajām piegādes ķēdēm ir svarīga loma saimnieciskajā darbībā visā pasaulē un globālajā tirdzniecībā. Simtiem miljonu darba ņēmēju ir nodarbināti starptautisku uzņēmumu piegādes ķēžu tīklos. Šie tīkli veido 80 % no globālās tirdzniecības ⁹. Tie ir jāpārvalda ilgtspējīgi, lai īstenotu pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visiem, tostarp taisnīgu darba samaksu, kas nodrošina pienācīgu dzīves līmeni.
17. Ilgtspējīga pārvaldība un ražošana, kā arī sociālā partnerība sniedz konkurences priekšrocības. Piemērojot saskaņotu pieeju, Eiropas Savienība varētu balstīties uz šīm priekšrocībām un uzņemties – kā pasaulē lielākais vienotais tirgus – vadošo starptautisko lomu uzņēmumu atbildības par savām darbībām un bezdarbību sekmēšanā.
18. Pienācīga pārbaude korporatīvajā jomā, jo īpaši pienācīga pārbaude cilvēktiesību jomā, ir svarīga atbildīgai piegādes ķēdes pārvaldībai saskaņā ar ANO Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, SDO Trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku un *OECD* Vadlīnijām daudznacionāliem uzņēmumiem.
19. Pēc Komisijas aicinājuma 2011. gadā piecpadsmit dalībvalstis ir pieņēmušas savus valsts rīcības plānus uzņēmējdarbības un cilvēktiesību jomā ¹⁰. Īstenošanas pieejas un saistības šajos plānos ir ļoti atšķirīgas. Dažas valstis ir ieviesušas vai plāno ieviest obligātus tiesību aktus attiecībā uz pienācīgu pārbaudi.
20. Eiropas Komisijas veiktā analīze liecina, ka tikai neliela daļa Eiropas Savienības uzņēmumu pašlaik īsteno visaptverošu pienācīgu pārbaudi, kurā ņem vērā visas cilvēktiesības un darba tiesības, kā arī ietekmi uz vidi un kura aptver visu vērtību ķēdi ¹¹. Tas var radīt nopietnus riskus gan tiesību subjektiem, gan uzņēmumiem.

⁹ *UNCTAD, World Investment Report* (Ziņojums par investīcijām pasaulē), 2013.

¹⁰ Eiropas Komisijas paziņojums "Atjaunota ES stratēģija 2011.–14. gadam attiecībā uz korporatīvo sociālo atbildību", COM(2011)681 final.

¹¹ Eiropas Komisija (2020): *Study on due diligence requirements through the supply chain* (Pētījums par pienācīgas pārbaudes prasībām visā piegādes ķēdē).

21. Svarīga loma ir uzņēmumu, arodbiedrību, uzņēmēju organizāciju un citu ieinteresēto personu brīvprātīgiem pasākumiem un iniciatīvām, piemēram, nozaru dialogiem un nozaru vai tematiskām daudzpusējām ieinteresēto personu platformām vai iniciatīvām, kā arī patērētāju informēšanas vairošanai, taču maz ticams, ka uzņēmumi paši būtiski mainīs veidu, kādā tie izmanto savu ietekmi uz sociālo jomu, vidi un pārvaldību, un nodrošinās efektīvu tiesību aizsardzību tiem, kurus tas skar ¹².
22. Eiropas uzņēmumi, jo īpaši tie, kas veic starpnozaru darbības, saskaras ar atšķirīgām ES ilgtspējas un pienācīgas pārbaudes prasībām un nevienlīdzīgiem valstu tiesību aktiem. Tādējādi arvien vairāk Eiropas uzņēmumu, kas atzīst ES mēroga obligātas pienācīgas pārbaudes cilvēktiesību jomā vērtību, arvien vairāk apzinās nepieciešamību nodrošināt Eiropas vienotajā tirgū vienlīdzīgus konkurences apstākļus ar vienādiem standartiem visiem, tostarp konkurentiem no trešām valstīm ¹³.
23. Lai sasaistītu kopā sviras efektu un speciālās zināšanas, ir svarīgi panākt vienotu izpratni par pienācīgas pārbaudes prasībām dažādās nozarēs, dažāda lieluma uzņēmumos un valstīs saskaņā ar ANO Pamatprincipiem, *OECD Vadlīnijām* daudznacionāliem uzņēmumiem un SDO Trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku.

UZSVEROT, KA

24. Pamattiesību pārkāpumi darbā, slikti darba apstākļi, jo īpaši nepietiekama drošība un veselības aizsardzība darbā, taisnīgas darba samaksas trūkums, neregulārs vai pārmērīgs darba laiks, diskriminācija, kā arī ar dzimumu saistīta vardarbība un uzmākšanās, kas nesamērīgi skar sievietes un meitenes, tostarp piegādes un vērtību ķēdēs, ir jārisina ar globālu pieeju.

¹² Eiropas Komisija (2020): *Study on directors' duties and sustainable corporate governance* (Pētījums par direktoru pienākumiem un ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību). Eiropas Komisija (2020): *Study on due diligence requirements through the supply chain* (Pētījums par pienācīgas pārbaudes prasībām visā piegādes ķēdē).

¹³ Eiropas Komisija (2020): *Study on due diligence requirements through the supply chain* (Pētījums par pienācīgas pārbaudes prasībām visā piegādes ķēdē).

25. Lai īstenotu ilgtspējīgas attīstības mērķus, ir vajadzīga spēcīga programma pienācīgas kvalitātes nodarbinātībai, kā uzsvērts 8. IAM. Pienācīgas kvalitātes nodarbinātības veicināšana ir arī būtisks elements ilgtspējīgai ražošanai un patēriņam, nabadzības un bada apkarošanai, sociālās aizsardzības stiprināšanai, dzimumu līdztiesības atbalstīšanai un nevienlīdzības mazināšanai.
26. Ievērot, aizsargāt un īstenot personu cilvēktiesības savā teritorijā un/vai jurisdikcijā, pirmkārt un galvenokārt, ir katras valsts pienākums. Korporatīvā atbildība par cilvēktiesību ievērošanu nav atkarīga no valstu spējas vai vēlmes pildīt savu pienākumu aizsargāt cilvēktiesības.
27. Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam izvirzīto mērķu sasniegšanai ir vajadzīgi pastiprināti centieni un konkrēti pasākumi, kas veicina pienācīgas kvalitātes nodarbinātību, tostarp globālajās piegādes ķēdēs.
28. Tādas vides izveide, kas ir labvēlīga atbildīgai piegādes ķēdes pārvaldībai un sekmē to, ir svarīga ES rīcības daļa, ar ko veicina pienācīgas kvalitātes nodarbinātību globālajās piegādes ķēdēs.
29. Lai novērstu trūkumus cilvēktiesību aizsardzībā globālajās piegādes ķēdēs, būs jāveic vienlaicīgi centieni, izmantojot visus esošos politikas kanālus. Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm, sociālajiem partneriem, kā arī attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp pilsoniskajai sabiedrībai, ir jāstrādā kopā pie tā, lai apvienotu savus centienus izveidot stabilu politikas satvaru un stratēģiju, kas starptautiskā mērogā radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus.
30. Visiem iespējamiem uzņēmumiem uzliktajiem pienākumiem būtu jāatbilst starptautiskajām saistībām, vajadzētu būt samērīgiem, būtu jārada juridiskā noteiktība, tajos būtu jāņem vērā MVU īpašā situācija un vajadzības, un ar tiem būtu jātiecas stiprināt pienācīgas kvalitātes nodarbinātību, tostarp būtu jāveicina atbildīgas attiecības starp ES uzņēmumiem un to partneriem jaunattīstības valstīs.

ATZINĪGI VĒRTĒJOT TO, KA EIROPAS KOMISIJA

31. Ir apņēmusies veicināt sociālo taisnīgumu pārējā pasaulē, lai nodrošinātu globālās ekonomikas taisnīgu pārkārtošanos ¹⁴.
32. Ir paziņojusi par nodomu 2021. gadā nākt klajā ar jaunu iniciatīvu par ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību, cita starpā pievēršoties tādiem jautājumiem kā cilvēktiesības, rūpības pienākums vides jomā un pienācīga pārbaude visās ekonomikas piegādes un vērtības ķēdēs ¹⁵.
33. Veic pasākumus dažādās politikas jomās, lai veicinātu pienācīgas kvalitātes nodarbinātību globālajās piegādes un vērtības ķēdēs, un ir paziņojusi par turpmākiem pasākumiem. Šīs politikas jomas ietver tirdzniecību, attīstības sadarbību, darba un cilvēktiesību dialogus un politikas, nozaru politikas, kaimiņattiecību politikas un pasākumus, kas saistīti ar korporatīvo atbildību, publisko iepirkumu, korporatīvo ziņošanu, ilgtspējīgu finansējumu, pienācīgu pārbaudi attiecībā uz konfliktu zonās iegūtu izrakteņu piegādes ķēdēm, vides un patērētāju aizsardzības politikām.
34. Stiprina savu iesaisti ar partnervalstīm un starptautiskos forumos, lai aktīvi veicinātu un atbalstītu valstu un globālos centienus īstenot ANO Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām un *OECD* Vadlīnijas daudznacionāliem uzņēmumiem, un SDO Trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku.

¹⁴ Eiropas Komisija: Paziņojums "Spēcīga sociālā Eiropa taisnīgai pārejai"; COM(2020) 14 final.

¹⁵ Eiropas Komisija: Paziņojums "ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam"; COM(2020) 380 final.

35. Ir aicinājusi dalībvalstis pieņemt valsts rīcības plānus ¹⁶ un apsver dažādus papildu stimulus uzņēmumiem, lai mudinātu tos integrēt savās darbībās ilgtspējīgas attīstības mērķus, kā izklāstīts tās pārdomu dokumentā "Ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu līdz 2030. gadam" ¹⁷, saskaņā ar ES pausto vēlmi izskatīt iespējas pastiprināt ANO Vadošo principu īstenošanu, tostarp iespējamu saistītu ES rīcības plānu ¹⁸.
36. Ir stingri apņēmusies veidot ilgtspējīgas korporatīvās pārvaldības kultūru un panākt tādu labi funkcionējošu, iekļaujošu ekonomiku, kas darbojas cilvēku labā un palīdz sasniegt mērķus vides un sociālajā jomā ¹⁹.

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

AICINA DALĪBVALSTIS SASKAŅĀ AR SAVU KOMPETENCI UN ŅEMOT VĒRĀ SITUĀCIJU KONKRĒTAJĀ VALSTĪ, UN IEVĒROJOT SOCIĀLO PARTNERU LOMU UN AUTONOMIJU

37. PASTIPRINĀT centienus efektīvi īstenot ANO Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, tostarp, izmantojot jaunus vai atjauninātus valsts rīcības plānus, kuros vajadzības gadījumā ir iekļauta brīvprātīgu un obligātu pārdomātu pasākumu kopums. Valsts rīcības plāna procesi ir jākoncentrē uz to, lai novērstu trūkumus cilvēktiesību aizsardzības jomā, un tajos būtu pastāvīgi jāiesaista darba ņēmēji un citi tiesību subjekti no skartajām grupām un kopienām, kā arī sociālie partneri.
38. APSVĒRT pievienošanos Aliansei 8.7. nolūkā paātrināt rīcību pie Ilgtspējīgas attīstības mērķu 2030. gadam 8.7. mērķrādītāja – novērst bērnu un piespiedu darbu un cilvēku tirdzniecību globālajās piegādes ķēdēs.

¹⁶ Eiropas Komisija: Paziņojums "Atjaunota ES stratēģija 2011.–14. gadam attiecībā uz korporatīvo sociālo atbildību"; COM(2011) 681 final.

¹⁷ Eiropas Komisija (2019), Pārdomu dokuments "Ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu līdz 2030. gadam"; COM(2019) 22.

¹⁸ Padomes secinājumi par ES prioritātēm ANO cilvēktiesību forumos 2019. gadā, kurus Padome pieņēma 3673. sanāksmē, kas notika 2019. gada 18. februārī; Dokuments ST 6339/19.

¹⁹ Komisijas 2019. gada paziņojums "Eiropas zaļais kurss"; Komisijas 2018. gada rīcības plāns ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanai; ilgtspējīgas korporatīvās pārvaldības iniciatīva, ko vada Tieslietu ģenerāldirektorāts.

39. APSVĒRT atbalstu SDO pārvaldītajam fondam *Vision Zero* un citu starptautisku organizāciju līdzīgiem projektiem, kas veicina virzību uz to, lai panāktu, ka globālajās piegādes ķēdēs nav smagu un nāvējošu nelaimes gadījumu darbā, traumu un slimību. Un ATBALSTĪT centienus integrēt tiesības uz drošiem un veselīgiem darba apstākļiem SDO satvarā par pamatprincipiem un pamattiesībām darbā ²⁰.

AICINA DALĪBVALSTIS UN EIROPAS KOMISIJU SASKAŅĀ AR SAVU ATTIECĪGO KOMPETENCI UN ŅEMOT VĒRĀ SITUĀCIJU KONKRĒTAJĀ VALSTĪ, UN IEVĒROJOT SOCIĀLO PARTNERU LOMU UN AUTONOMIJU

40. Dažādās iekšējās un ārējās politikās, daudzpusējos forumos un kopā ar globālajiem partneriem VEICINĀT cilvēktiesību ievērošanu globālajās piegādes ķēdēs un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visā pasaulē, tostarp nulles tolerances politiku attiecībā uz bērnu un piespiedu darbu, cilvēku tirdzniecību un citiem cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem.
41. APSVĒRT iniciatīvu, jo īpaši partnerības programmu, izveidi vai pastiprināšanu nolūkā stiprināt darba inspekcijas sistēmas trešās valstīs.
42. VEICINĀT ilgtspējīgu un noturīgu globālo atveseļošanu no Covid-19 krīzes, veicot pasākumus, lai novērstu tās globālo ietekmi uz darba ņēmējiem un citiem tiesību subjektiem globālajās piegādes ķēdēs, un izveidojot taisnīgas pārkārtošanās politikas.
43. STRĀDĀT KOPĀ pie tā, lai veicinātu saskaņotību starp valstu un Eiropas pasākumiem attiecībā uz ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību, tostarp attiecībā uz piegādes ķēdes prasībām, un to efektīvu īstenošanu, ņemot vērā Eiropas uzņēmumu sarežģīto ekonomisko situāciju Covid-19 krīzes dēļ.

²⁰ Eiropas Savienības Padome: Nodarbinātības nākotne: Eiropas Savienības atbalsts SDO Simtgades deklarācijai; 2019. gada 24. oktobris. Dokuments ST 13436/19.

44. ATJAUNINĀT savu 2006.gada paziņojumu "Veicināt pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visiem – Eiropas Savienības ieguldījums nolūkā īstenot programmu pienācīgas kvalitātes nodarbinātībai pasaulē".
45. Līdz 2021. gadam SĀKT ES rīcības plānu, kurā galvenā uzmanība pievērsta globālo piegādes ķēžu ilgtspējīgai veidošanai, cilvēktiesību veicināšanai, pienācīgas pārbaudes standartiem sociālajā un vides jomā un pārredzamībai un kurā ņemta vērā pieredze un atziņas, kas gūtas saistībā ar Covid-19 pandēmiju. Ar to atbalsta ANO Vadošo principu uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, SDO Trīspusējās deklarācijas par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku un *OECD* Vadlīniju daudznacionāliem uzņēmumiem saskaņotu īstenošanu. Rīcības plānā būtu jāpievēršas to vajadzībām, kuri ir globālo piegādes ķēžu sākumā, bieži jaunattīstības valstīs, un tādējādi jāpapildina atjaunināta programma pienācīgas kvalitātes nodarbinātībai.
46. IESNIEGT priekšlikumu ES tiesiskajam regulējumam par ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību, tostarp starpnozaru pienācīgas pārbaudes pienākumiem korporatīvajā jomā globālajās piegādes ķēdēs. Tas varētu ietvert definīciju par to, kāda veida riska pārvaldības procesi uzņēmumiem ir jāievēro, lai apzinātu, novērstu un mazinātu savu negatīvo ietekmi uz cilvēktiesībām un darba tiesībām, un vidi un uzņemtos par to atbildību.
47. PAREDZĒT piemērotus attīstības sadarbības un ārējās politikas atbalsta pasākumus, kas var papildināt pārdomātu pasākumu kopuma īstenošanu globālajās piegādes ķēdēs, tostarp ES tiesību aktos, un to iespējamo ietekmi uz vienlīdzīgu konkurences apstākļu radīšanu globālā līmenī un to izmantošanu trešo valstu partneru vidū.
48. VEICINĀT valstu rīcības plānu uzņēmējdarbības un cilvēktiesību jomā izstrādi un īstenošanu dalībvalstīs, lai uzlabotu koordināciju un saskaņotību.
49. APSVĒRT iespēju nākt klajā ar indikatīviem norādījumiem kvalitātes kritēriju un standartu veidā attiecībā uz valstu rīcības plāniem uzņēmējdarbības un cilvēktiesību jomā un izveidot dalībvalstu savstarpējas mācīšanās struktūras attiecībā uz to valsts rīcības plāniem uzņēmējdarbības un cilvēktiesību jomā.

50. APSVĒRT iespēju sākt ES mēroga nozaru dialogus un paplašināt valstu nozaru pieejas, iesaistot daudzas ieinteresētās personas, lai risinātu ar cilvēktiesībām un darba tiesībām saistītus jautājumus globālajās piegādes un vērtības ķēdēs.
51. ATBALSTĪT un aktīvi IZMANTOT Pamattiesību aģentūras darbu ²¹ un tās padomdevējas lomu attiecībā uz piekļuvi tiesību aizsardzībai saistībā ar negatīvu ietekmi uz cilvēktiesībām globālajās piegādes ķēdēs.
52. Tirdzniecības nolīgumos CENSTIES PANĀKT vērienīgas ilgtspējas sadaļas ar stingriem noteikumiem par sociālajām un darba tiesībām un par piegādes ķēdes atbildīgu pārvaldību un stingras būtisku elementu klauzulas par cilvēktiesībām. Turpināt darbu pie stingrākiem uzraudzības un izpildes mehānismiem un pie mērķa nodrošināt, ka valstis, kas gūst labumu no vienpusējām tarifu preferencēm, ievēro starptautiskās cilvēktiesības un darba standartus.
-

²¹ Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (2020), *Report on Business and Human Rights - Access to Remedy* (Ziņojums par uzņēmējdarbību un cilvēktiesībām – piekļuve tiesību aizsardzībai).